

GUÍA DIDÁCTICA -ÁMBITO DE COMUNICACIÓN

MÓDULO 2: ESA SEMIPRESENCIAL

E.P.A. EDUARDO PONDAL. CURSO 2024-25

MATERIAIS E RECURSOS

1. Unidades didácticas 5, 6, 7 e 8 (guías didácticas do ámbito de comunicación)

Imprescindible traelas á aula.

Accédese a elas na páxina Web da Xunta da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria: <http://www.edu.xunta.gal/portal/es/node/7453>.

Na biblioteca do centro existen copias en papel e dixitalizadas.

2. Libros de lectura

- Gallego: *As alumnas*, Paula Carballeira
- Castellano: *Relato de un naufrago*, Gabriel García Márquez

3. Aula Virtual do Centro

UNIDADES DIDÁCTICAS

1. Unidade didáctica 5: “Comunicación oral”

1.1. Os textos orais

- 1.1.1. A lectura en voz alta e a recitación
- 1.1.2. Introducción a la exposición oral
- 1.1.3. A linguaxe non verbal

1.2. Los textos orales audiovisuales

- 1.2.1. Clasificación de los textos orales audiovisuales
- 1.2.2. Textos xornalísticos informativos de carácter oral
- 1.2.3. Lengua y discriminación

1.3. As familias lingüísticas e as nosas linguas

- 1.3.1. As linguas do mundo e o ecolingüismo
- 1.3.2. Orixe das linguas do Estado español
- 1.3.3. Los dialectos del español
- 1.3.4. El español de América

2. Unidade didáctica 6: “Gramática da lingua”

2.1. Fonética, ortografía e puntuación

- 2.1.1. Fonética e fonoloxía do galego
- 2.1.2. Acentuación, ortografía e puntuación
- 2.1.3. El procesador de textos. Correctores ortográficos. Traductores
- 2.2. Morfoloxía e sintaxe
  - 2.2.1. El pronombre personal
  - 2.2.2. O verbo
  - 2.2.3. Adverbio, preposición e conxunción
  - 2.2.4. Sintaxis: las funciones de sujeto y predicado
- 2.3. Semántica y cohesión textual
  - 2.3.1. El campo semántico. Sinonimia, antonimia, polisemia, homonimia
  - 2.3.2. Significado denotativo y connotativo
  - 2.3.3. Procedementos de cohesión textual: repetición, deíxe, anáfora, catáfora, elipse

3. Unidade 7: “Comunicación escrita”

- 3.1. Tipos de textos
  - 3.1.1. Textos narrativos
  - 3.1.2. Textos dialogados. El lenguaje teatral
  - 3.1.3. Textos descriptivos
  - 3.1.4. Tipos de descrições
  - 3.1.5. Los medios de comunicación. Textos periodísticos de opinión: el artículo de opinión y el editorial. El reportaje
  - 3.1.6. Textos discontinuos: táboas, gráficos, mapas, infografías
- 3.2. Técnicas de redacción de textos. Coherencia, cohesión e adecuación
  - 3.2.1. Coherencia, cohesión e adecuación

4. Unidade 8: “Educación literaria”

- 4.1. A linguaxe literaria: características xenéricas dos textos literarios
  - 4.1.1. Características da linguaxe literaria
  - 4.1.2. As formas de expresión literaria
- 4.2. El texto narrativo: punto de vista, tiempo y espacio, personajes principales
  - 4.2.1. Elementos de la narración
- 4.3. O texto teatral: os subxéneros teatrais
- 4.4. A análise de textos literarios. O comentario de textos

4.5. La novela gráfica y el cómic. Texto e imagen

4.5.1. El origen del cómic

4.5.2. El lenguaje del cómic

4.5.3. Iconografía del cómic

4.6. El cine: subgéneros cinematográficos

4.6.1. Características de los géneros cinematográficos y categorías

DESENVOLVEMENTO E TEMPORALIZACIÓN

- **Horarios:** Luns, 19:00-20:30 ou xoves, 12:25-13:45 (Aula 3.2)
- **Atención ao alumnado:** Luns, 16:45-17:30 e xoves, 11:20-12:15 ou Contacto a través da Aula Virtual
- **Temporalización:**

	2º ESA SEMIPRESENCIAL (Mañá e tarde, 1º cuadrimestre)	2º ESA SEMIPRESENCIAL (Mañá e tarde, 2º cuadrimestre)
UNIDADE 5	Aprox. 7 sesións	Aprox. 3-4 sesións
UNIDADE 6	Aprox. 7 sesións	Aprox. 3-4 sesións
PARCIAL 1	Aprox. mediados de novembro (data a concretar co alumnado)	Aprox. finais de marzo (data a concretar co alumnado)
UNIDADE 7	Aprox. 6 sesións	Aprox. 3 sesións
UNIDADE 8	Aprox. 6 sesións	Aprox. 3 sesións
PARCIAL 2	Aprox. mediados de xaneiro (data a concretar co alumnado)	Aprox. principios de maio (data a concretar co alumnado)
FINAL ORDINARIO	Do 26 ao 30 de xaneiro (data a concretar polo centro)	Do 25 ao 28 de maio (data a concretar polo centro)
FINAL EXTRAORD.	Do 23 a 25 de marzo (data a concretar polo centro)	Do 17 ao 19 de xuño (data a concretar polo centro)

CONTIDOS MÍNIMOS

- A comunicación oral e escrita: produción de textos oráis e escritos, análise e clasificación de textos xornalísticos, tipoloxías textuais, propiedades textuais, textos discontinuos.
- Sociolingüística: as linguas e dialectos en España, o español latinoamericano.
- Lingua: fonética e fonoloxía do galego (vogais e consonantes); ortografía, acentuación e puntuación; morfoloxía (pronomes personáis, verbos, adverbios, preposicións e

conxuncións); sintaxe (suxeito e predicado); semántica (sinonimia, antonimia, polisemia, significado connotativo e denotativo).

- Literatura: a linguaxe literaria, elementos da narración, o teatro como xénero teatral, comentario e análise de textos literarios, cine, novela gráfica e cómic.

CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN

Os **criterios de avaliación** son os seguintes:

- Comprender e interpretar a intención comunicativa de novas de actualidade e de informacións de crónicas, reportaxes e documentais procedentes dos medios de comunicación audiovisual.
- Ler en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa.
- Coñecer as diferentes características da linguaxe oral e escrita.
- Coñecer a realidade plurilingüe de España, a distribución xeográfica das súas linguas e dos dialectos, as súas orixes históricas e algúns dos seus trazos diferenciais.
- Describir a diversidade lingüística no mundo, e n Europa e na Península Ibérica.
- Comprensión e interpretación e resumo de novas de actualidade e de información de crónicas, reportaxes e documentais procedentes dos medios de comunicación audiovisual.
- Lectura en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa, aos patróns fonéticos do galego e aos signos de puntuación.
- Observación de diferenzas relevantes, contextuais e formais, entre a comunicación oral e escrita e entre os usos coloquiais e formais, tendo en conta o papel que desenvolven as normas sociocomunicativas e a linguaxe prosódica e a non verbal na comunicación oral.
- Coñecemento das orixes históricas da realidade plurilingüe de España.
- Diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.
- Recoñecer e usar a fonética da lingua galega.
- Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.
- Recoñecer, explicar e usar con corrección as categorías gramaticais seguintes: pronomes persoais átonos, verbo, preposición, adverbio e conxunción.
- Comprender e utilizar estratexias para inducir as regras de concordancia e as funcións sintácticas de suxeito e predicado.
- Recoñecer e usar correctamente as relacións de sinonimia, polisemia e antonimia.

- Coñecemento da fonética e a fonoloxía da lingua galega, con especial atención ás posíbeis interferencias.
- Relacións semánticas. O campo semántico. Familias léxicas.

Os **procedementos e instrumentos de avaliación** son os seguintes:

- A **nota** do ámbito de comunicación farase a partires destes elementos:
  - **Probas escritas (exames de contidos): 80% (40% por parcial).**
  - **Probas de lectura: 10% (5% por cada lectura).** As probas de lectura consistirán en preguntas abertas relacionadas coas lecturas obrigatorias.
  - **Traballo continuado do alumno: 10%** (realización de traballos, tarefas e exercicios).
- Exames: parciais, final ordinario e final extraordinario. As **datas** exactas dos exames parciais concretaranse con cada un dos grupos (mañá e tarde); as datas dos exames final ordinario e extraordinario serán fixadas polo Equipo Directivo. Os exames escritos seguirán a **estrutura** establecida polas unidades didácticas (**galego/castelá**; lingua e literatura).

Terán dereito á avaliación continua e, polo tanto, a exames parciais e á avaliación das probas de lectura e do traballo continuado do alumno, aqueles alumnos que asistan con regularidade ás clases. Se a media dos exames parciais é igual ou superior a 5, o alumno quedará exento de presentarse ao exame final do cuadrimestre. De non ser así, o alumno, agás casos excepcionais suxeitos ao criterio do profesorado, deberá presentarse ao exame ordinario con toda a materia do cuadrimestre, independentemente de que aprobara previamente algún dos parciais. Ademais, a media non se fará se algunha das partes ou dos exames parciais é inferior a 3.

Haberá **unha proba extraordinaria** para os estudantes que non superen o ámbito de comunicación en febreiro, no mes de abril, e outra para os que non superen o ámbito de comunicación en maio, no mes de xuño.

En todas as probas e traballos escritos demandarase un mínimo de **corrección ortográfica** e por iso penalizarase a súa ausencia con **-0,01 puntos por cada falta non repetida**. Do mesmo xeito, na corrección das probas terase en conta a **presentación, a coherencia e a cohesión**. Poderase chegar a restar ate un máximo d**un punto e medio na nota final da proba** polos erros aquí indicados.

Docente da materia:
Ana Garnelo Calvo

A Coruña, 15 de setembro de 2025